

Tietoturvallisempia sovelluksia

Sovelluskehitys ja -arkkitehtuuri
Kontakti.net
15.2.2006

Jari Pirhonen - iki.fi/japi
Turvallisuuspäällikkö, CISSP, CISA
Samlink - www.samlink.fi

Samlink lyhyesti

- Vähittäispankkitoiminnan IT-palvelujen ja tukipalvelujen toimittaja
- Liikevaihto 51,6 M€ ja liikevoitto 2,4 M€ (2004)
- Henkilöstö noin 270 henkilöä
- Informaatioteknologian ja pankkitoiminnan syvälinen tuntemus
- Monipankkijärjestelmien toimittaja
- Palveluprosessien erikoistuntemus
- Projektinhallintaosaaminen

Peruspankkipalvelut
Verkkopalvelut
Johdon raportointi ja viranomaisraportointi
Laskenta- ja taloushallinnon palvelut
Asiakashallinta-järjestelmät
Infrastruktuuripalvelut

Suurimmat asiakkaat: Säästöpankit, Aktia, Paikallisosuuspankit, Suomen Hypoteekkiyhdistys

Samlinkin asiakaspankeilla on yhteensä

- lähes 1,1 miljoonaa asiakasta, joita palvelee yhteensä yli 460 konttorissa
- noin 250 000 Internet-pankkipalvelujen käyttäjää

Tietoturva ry lyhyesti

- Tietoturva-ammattilaisten yhdistys
- Edistää tietoturvallisuutta, tietoturvatietoutta, jäsentensä ammattitaitoa sekä hyvien tietoturvatapojen noudattamista
- Järjestää tietoturvan CISSP-ammattisertifikaatin koulutusta ja tutkintotilaisuuksia
- Järjestää seminaareja, keskustelutilaisuuksia ja yritysvierailuja
- Tietoturvayhteistyötä

Lisätietoa:

www.tietoturva.fi

info@tietoturva.org

Liity jäseneksi:

www.tt-tori.fi

Suomen suurin turvallisuusalan yhdistys

- 750 henkilöjäsentä
- 40 yritysjäsentä
- Suomessa yli 150 CISSP-sertifioitua ammattilaista
- Tietotekniikan liiton jäsenyhdistys

29.1.2006 Jari Pirhonen

Lähtökohta

- Sovellusturvallisuus on (taas) huomion kohteena
  - mainframe-maailmassa fokuksena - mihin unohtui?
- Sovelluspuolella toistetaan ”perinteiset” tietoturvavirheet
  - reaktiivisuus
  - tarkastetaan valmiin tuotoksen hyvyys
  - ongelman syyt tiedetään, mutta tyydytään oireiden hoitoon
  - tietoturvatuotteilla paikataan sovellusongelmia
- Tietoturva-aasteet lisääntyvät entisestään
  - monimutkaisuus
  - verkottuminen
  - uudet tekniikat
- Erään kaupallisen systeemyömallin arviointi
  - TKK Dipoli Turvallisuusjohdon kolituksen tutkielma
  - saatavilla kotisivuiltani

29.1.2006 Jari Pirhonen

Gartner

Tutkimusyhtiö Gartner varoittaa, että ohjelmisto-ongelmien aiheuttamat vuosittaiset häiriöajat kolminkertaistuvat 15 prosenttiin vuoteen 2008 mennessä niiden firmojen osalta, jotka eivät suhtaudu tietoturvaan ennaltaehkäisevästi rakentaessaan ja ostaessaan ohjelmistoja.

Syyt toimintakatkoksiin:

- 40% sovellusvirhe
- 40% ihmisen tekemä virhe
- 20% laitevika

29.1.2006

Jari Pirhonen

Kypsyystasot SSE-CMM

5. Optimoitu

Tietoa kerätään automaattisesti prosessin optimoimiseksi

4. Hallittu

Prosessia mitataan ja parannetaan tulosten perusteella

3. Määritelty

Prosessi on määritelty, sitä noudatetaan ja kehitetään

2. Toistettava

Projektit ovat toistettavissa. Pääpaino projektinhallinnassa ja -seurannassa

1. Lähtötaso

Ei prosessia.

29.1.2006

Jari Pirhonen

Tutkimus: @stake

- 45 businesskriittistä sovellusta
  - räätälöityjä, kaupallisia ja middleware tuotteita
  - \$3,5 miljardin liikevaihto

⇒ yhteensä 500 tietoturvaongelmaa
⇒ ~10 tietoturvaongelmaa per sovellus

⇒ 70% kaikista tietoturvaongelmista suunnitteluvirheitä
⇒ 45% vakavista tietoturvaongelmista suunnitteluvirheitä

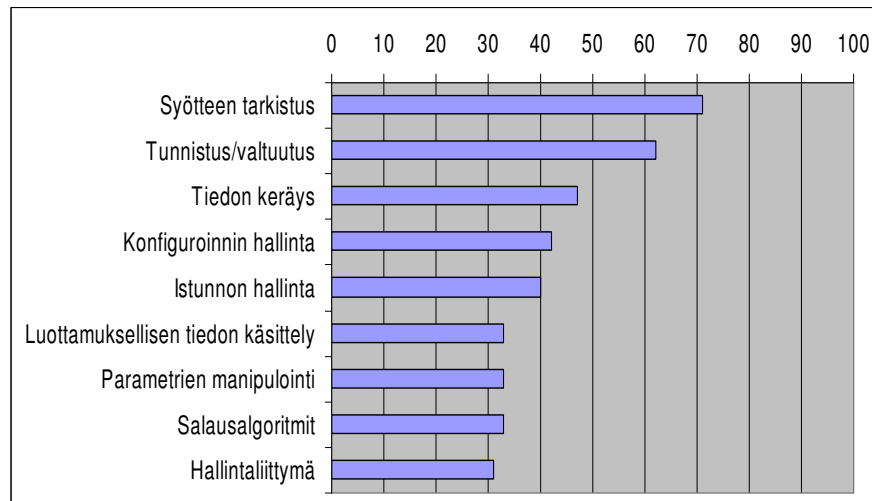
⇒ hyvät sovellustalot erottuvat hyvien ja turvallisten suunnittelu, koodaus ja käyttöönottopojen ansiosta
⇒ työkaluilla, tuotteilla ja ohjelmointikielillä ei suurta merkitystä

http://www.netsourceasia.net/resources/atstake_app_unequal.pdf

29.1.2006 Jari Pirhonen

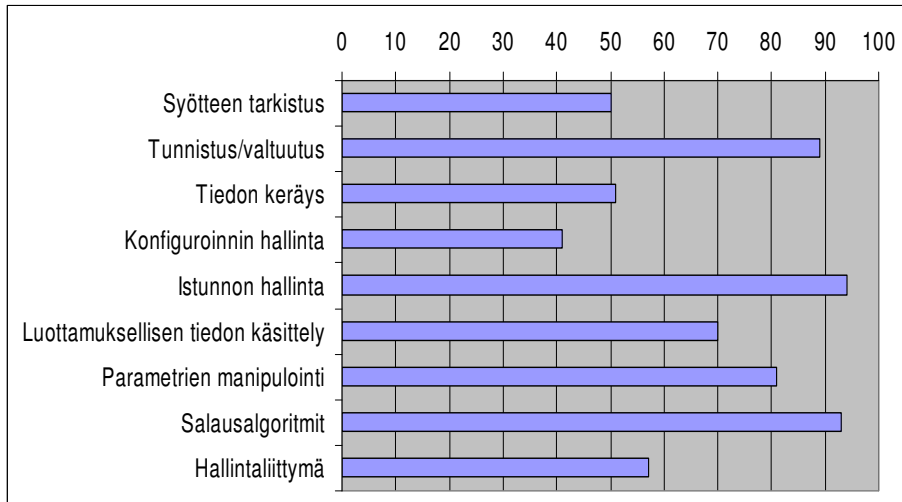
Tutkimus: Tietyn tietoturvaongelman sisältävien sovellusten %-osuus

29.1.2006 Jari Pirhonen

Tutkimus: Suunnitteluvirheiden %-osuus tietystä tietoturvaongelmasta

29.1.2006 Jari Pirhonen

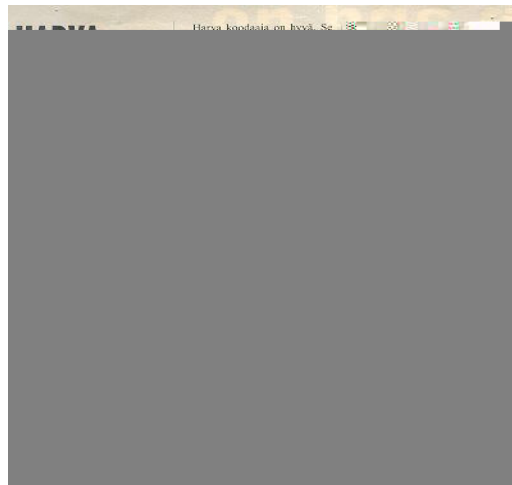
Tietoturvatuotteet

- **Palomuri** - suojaa muita sovelluksia sinun virheiltäsi
  - rajoittaa hyökkäyskohteeksi "vain" sovelluksesi
- **SSL** - salaa myös hyökkäyksen
  - suojaa liikenteen verkossa
- **VPN** - rajoittaa potentiaalisten hyökkääjien joukkoa
  - rajoittaa yhteydet "luotettuihin" osapuoliin
- **IDS/IPS** - ei tunne sovellustasi
  - suojaa yleisiltä, tunnetuilta tuoteongelmilta

29.1.2006 Jari Pirhonen

Vastuuta ei pidä säilyttää ohjelmoijille

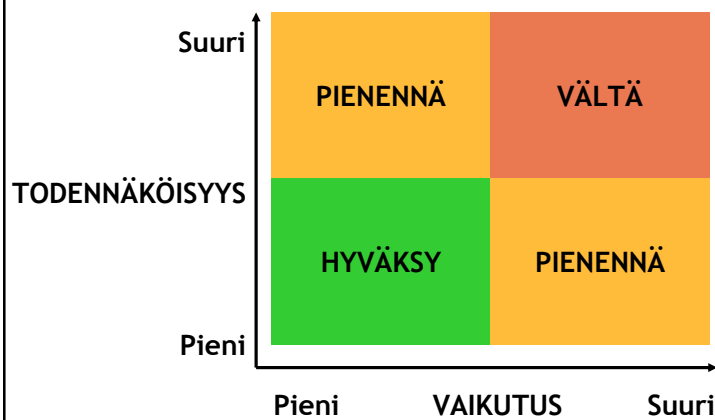
Gartner: maailmassa arviolta vain 500 sovelluskehittäjää, joilla on tietotaito tieturvavirheiden löytämiseksi sovelluskoodista tehokkaasti

} Tietoturvaosaajat?

Lähde: Tietoviikko

29.1.2006 Jari Pirhonen

Tietoturva on riskien hallintaa

29.1.2006 Jari Pirhonen

Määritelmä

Tietoturvallinen sovellus toteuttaa tietoturvariskianalyysin perusteella määritellyt tietoturvavaatimuksensa siten, että jäännösriski on tiedossa

Muiden vaatimusten osalta sovellus toteuttaa tietoturvallisesti vain ja vain määritellyt toiminnot

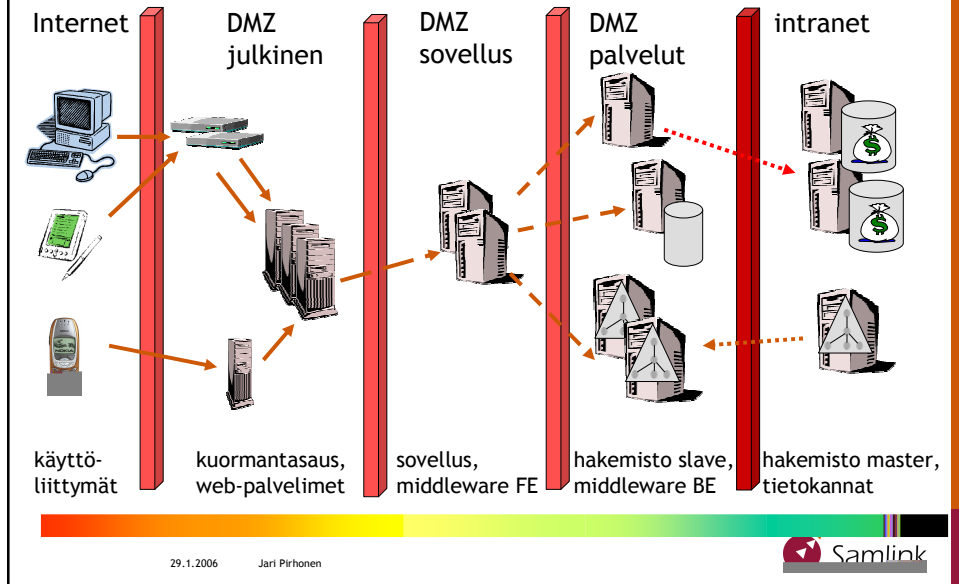
29.1.2006 Jari Pirhonen

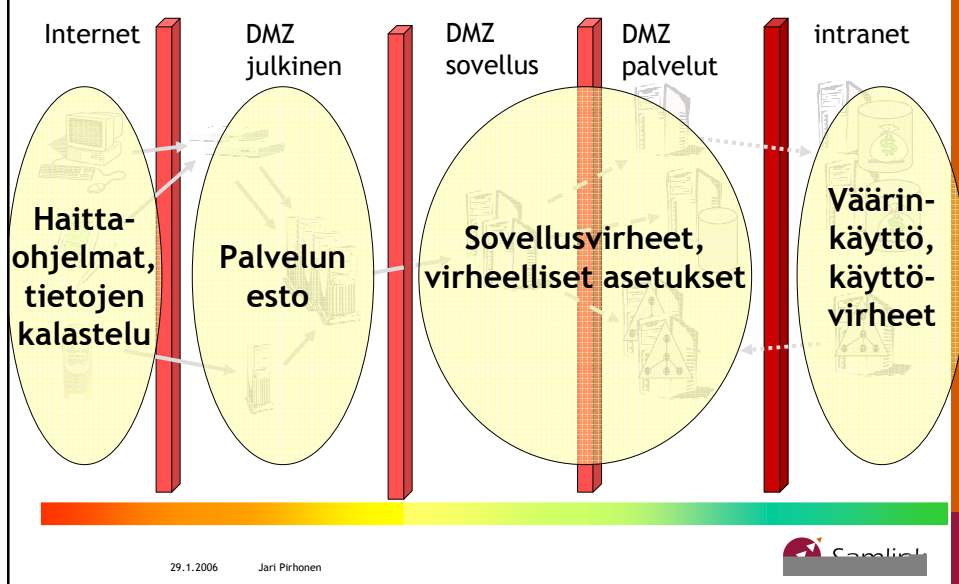
Suosittelavat (karkeat) tietoturvatehtävät

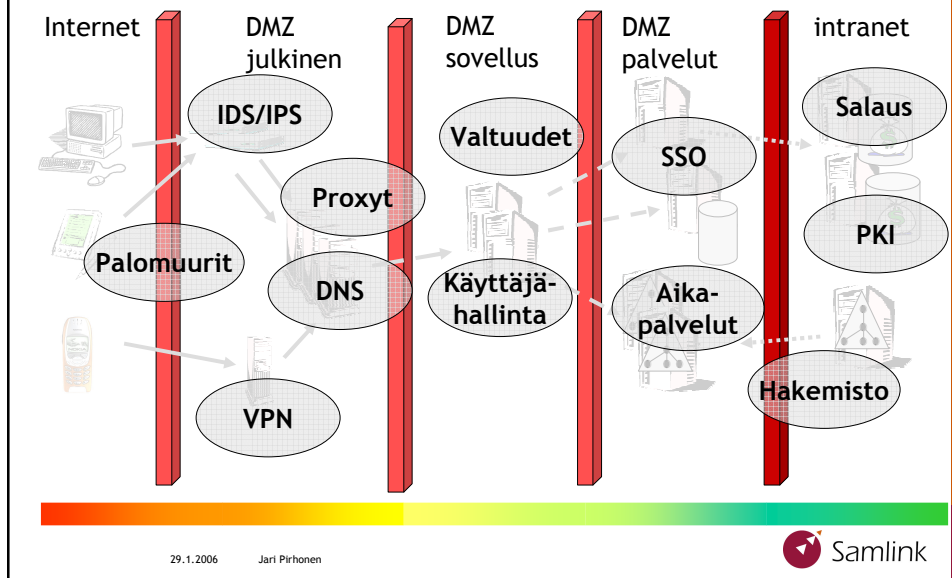
Nykyarkkitehtuuri

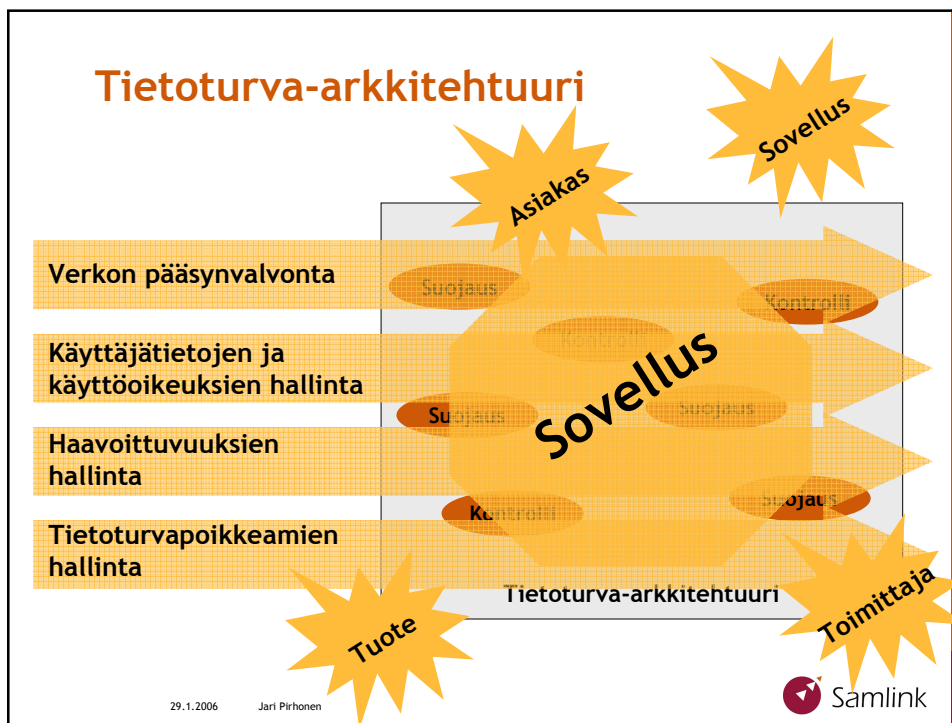
Uhkia

Turvattu nykyarkkitehtuuri

Tietoturva-arkkitehtuuri

Parempia sovelluksia

- **Sovelluksen tietoturva-vaatimukset määritellään riskianalyysin kautta**
  - systeemityömallit eivät oletusarvoisesti tue tietoturvallisten sovellusten toteuttamista
  - sovellusturvaa ei voi perustaa yksittäisten ohjelmoijien osaamiseen => ”tasalaatua keskivertokoodareilla”
- **Tietoturva-arkkitehtuuri huomioidaan**
  - nivoutuminen sovellus- ja verkkoarkkitehtuuriin
- **Sovellusten tietoturvallisuus voidaan osoittaa kumppaneille ja asiakkaille**
  - sovelluksen tietoturvan suunnitteluperusteet
  - tietoturvatoteutuksen dokumentaatio
  - tietoturvatestauksen ja -tarkastuksen tulokset
  - tietoturvan huomioivat asennus- ja käyttöohjeet

29.1.2006

Jari Pirhonen

